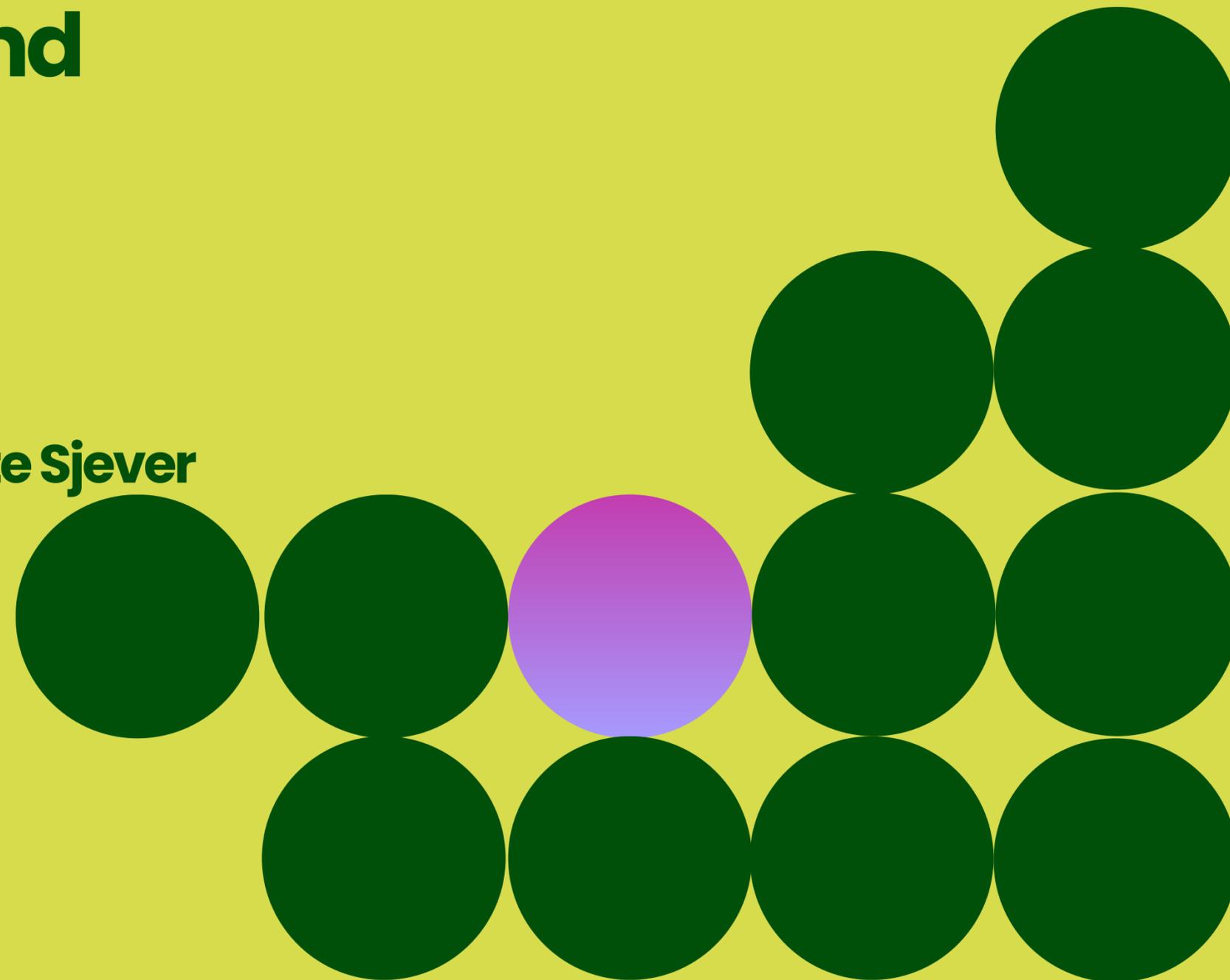

Klimatske promjene i ESG (Environmental, Social, and Governance)

Doc. dr. sc. Tomislav Radoš

Hrvatska gospodarska komora, Sveučilište Sjever

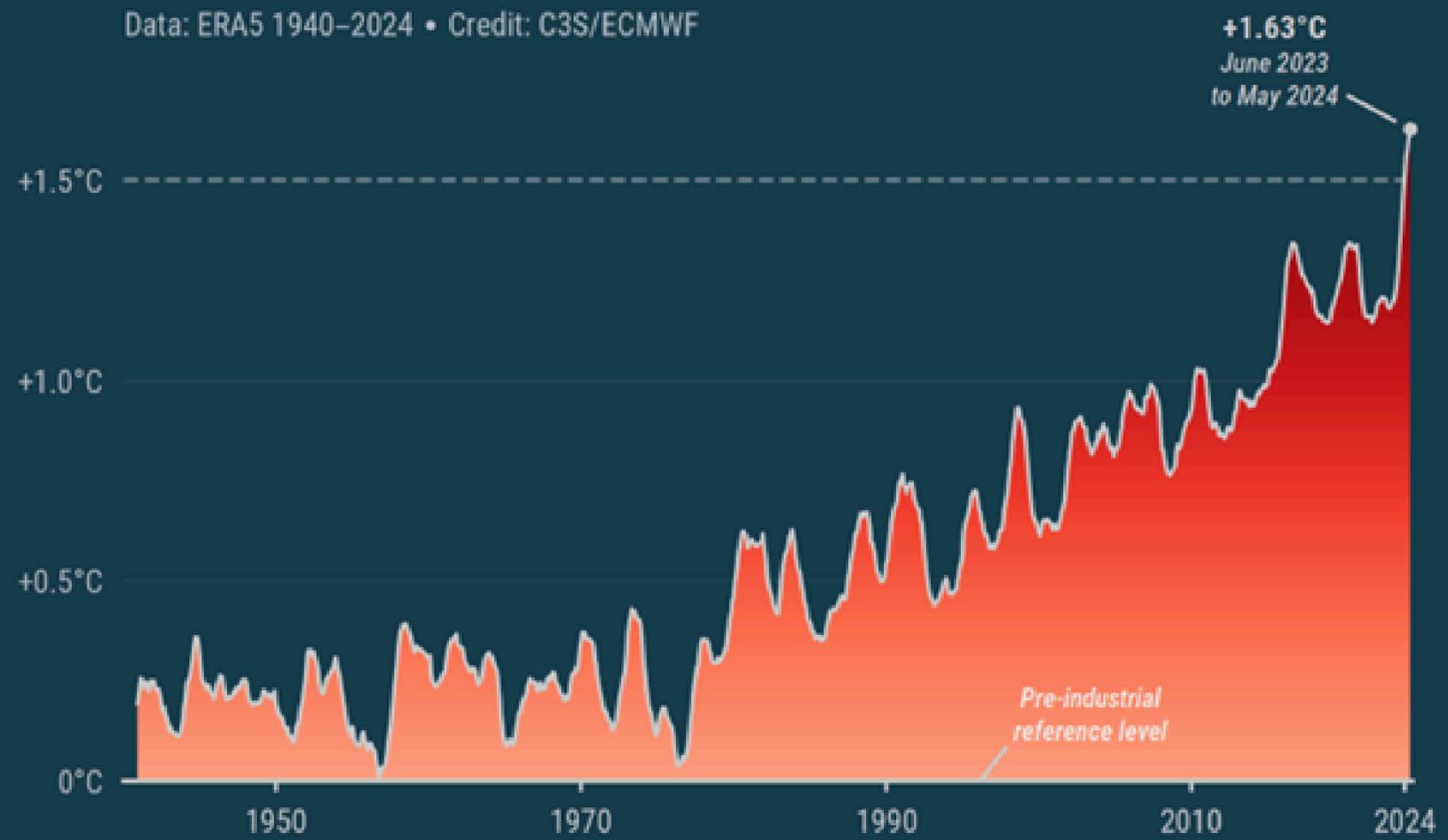

Svijet je prešao granicu povećanja temperature od 1.5°C u odnosu na predindustrijsko razdoblje

Global surface temperature increase above pre-industrial

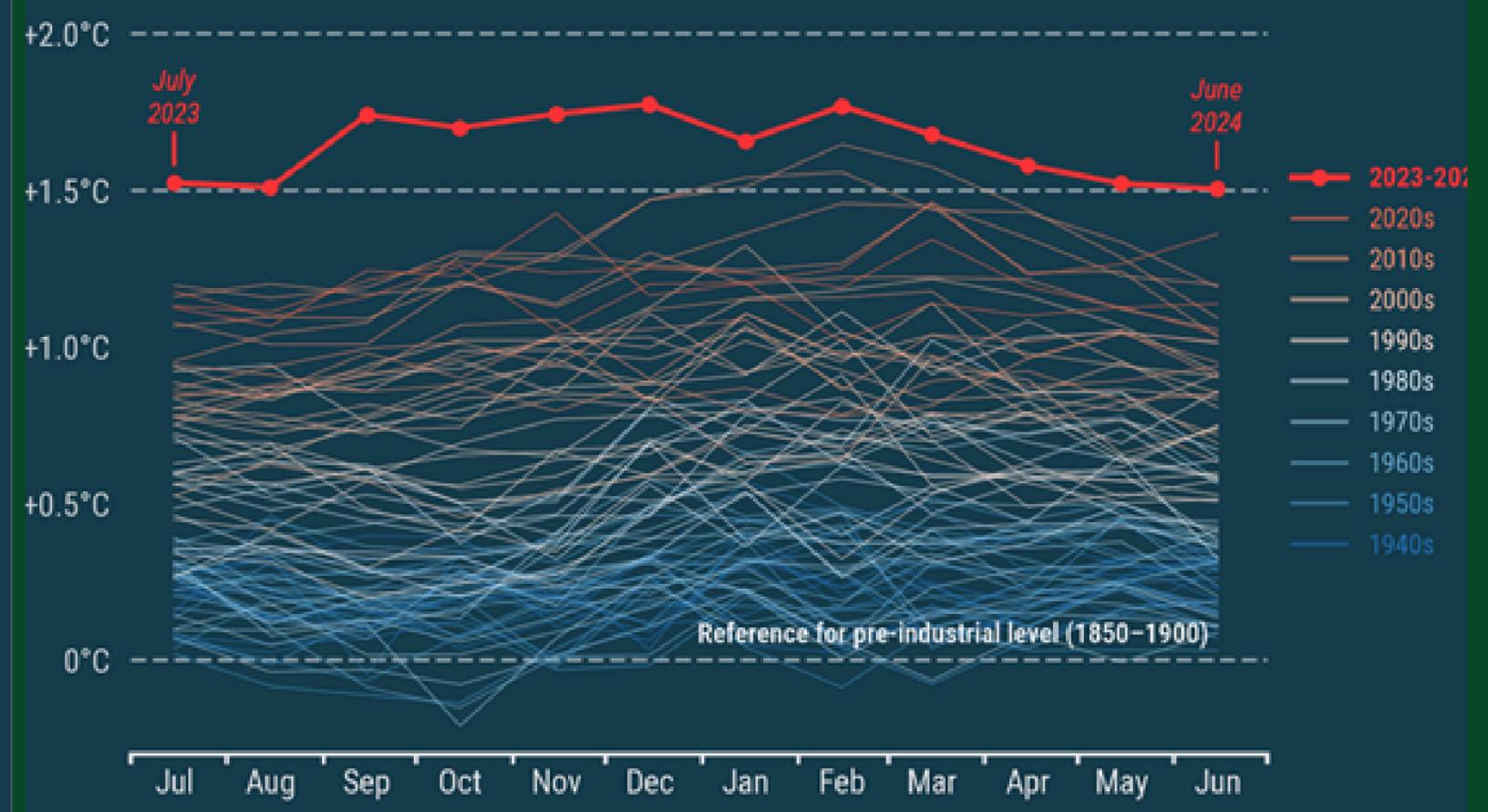
12-month running mean anomalies relative to the 1850–1900 average

Data: ERA5 1940–2024 • Credit: C3S/ECMWF

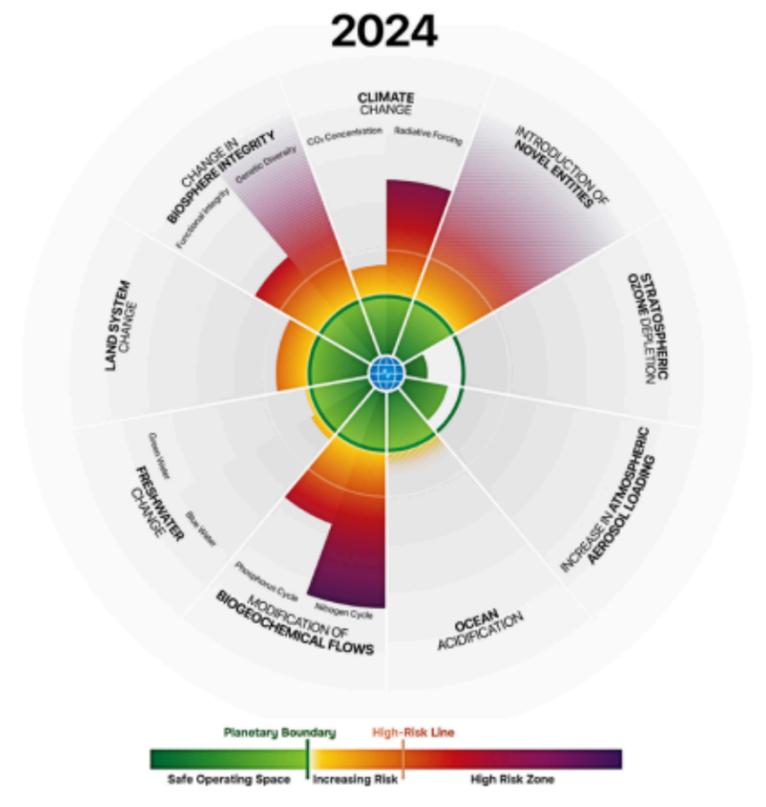
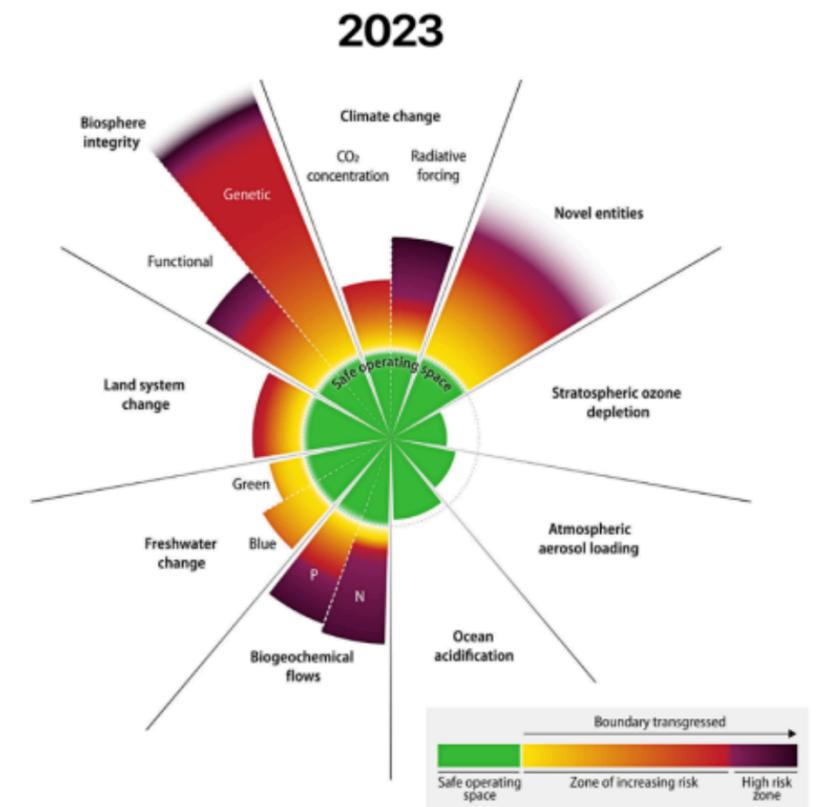
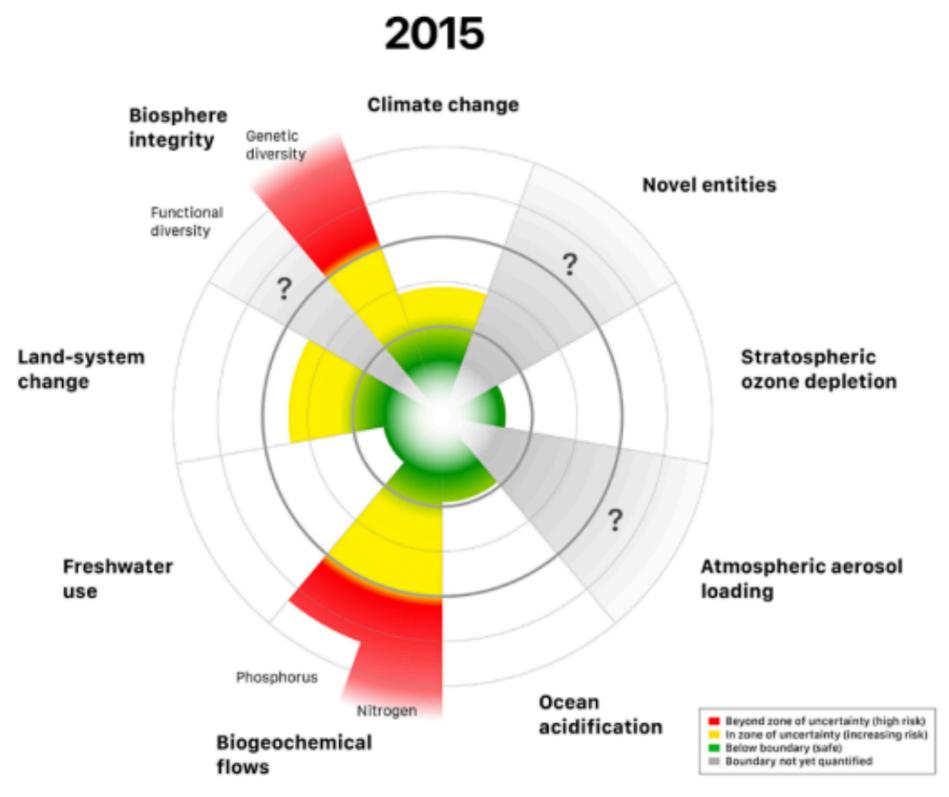
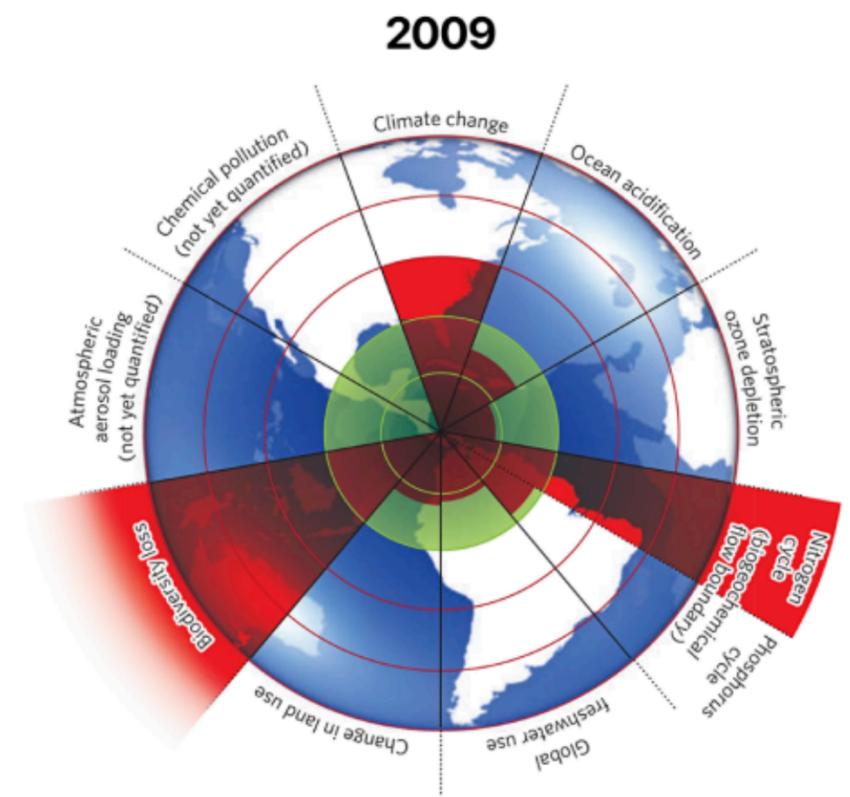
Monthly global surface temperature increase above pre-industrial

Data: ERA5 1940–2024 • Reference period: 1850–1900 • Credit: C3S/ECMWF

Planetarne granice – prekoračili smo 6 od 9 granica

Scientific Updates Planetary Boundaries Assessments Over Time

Izvor: Planetary Health Check, Report 2024

WEF Global risk report 2024

2 years

10 years

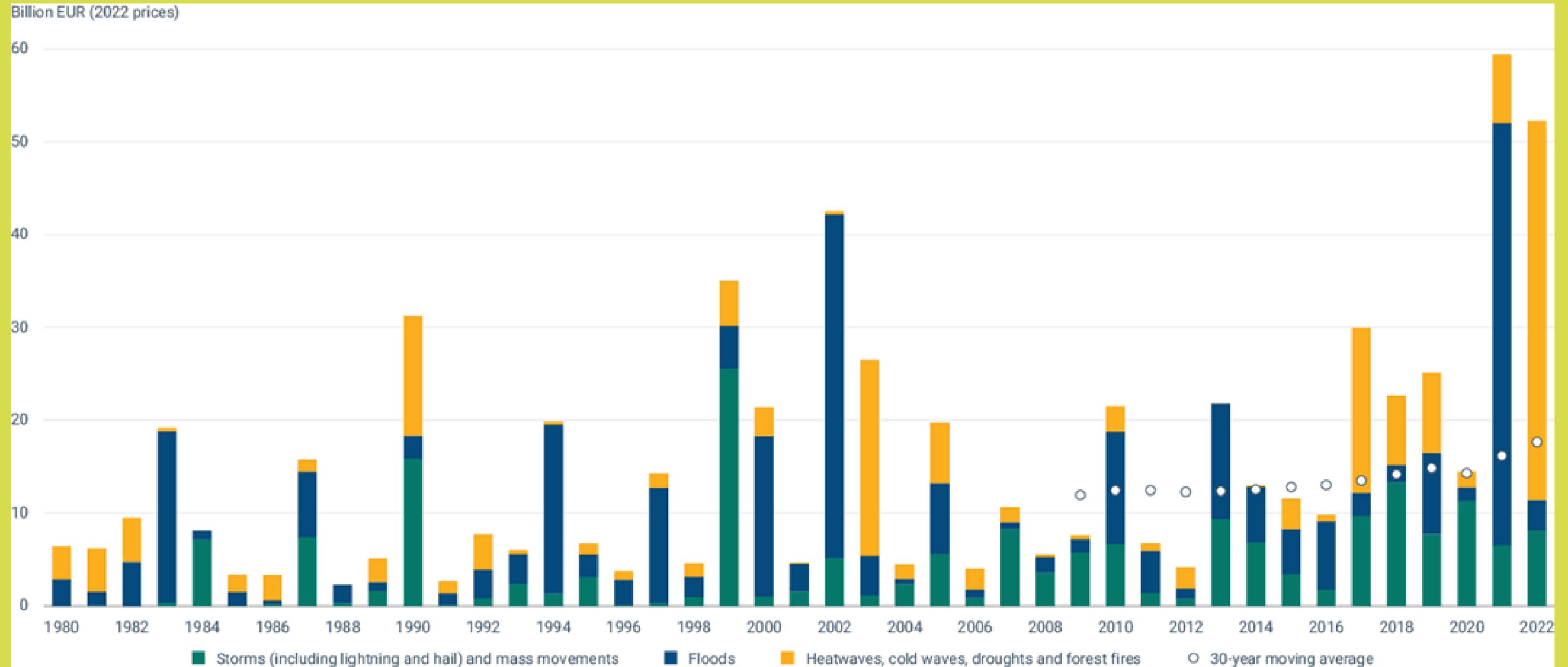

Risk categories | Economic | Environmental | Geopolitical | Societal | Technological

Croatia

- 1st Labour shortage
- 2nd Economic downturn
- 3rd Inflation
- 4th Asset bubble burst
- 5th Extreme weather events

TROŠAK KLIMATSKIH PROMJENA U EU

Izvor: EEA

ESG – okvir za ulaganja i korporativno izvještavanje

- sveobuhvatni pogled na održivost

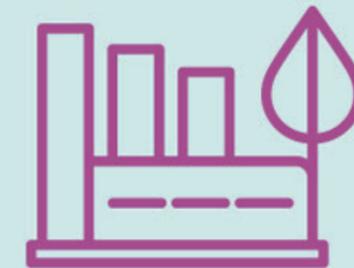
Informacijama potrebnima za razumijevanje poslovnih rezultata, položaja i razvoja poduzeća

Utjecaj ljudi i okoliša na poduzeće

Poduzeće može imati značajan financijski utjecaj na ljude i okoliš

Utjecaj poduzeća na ljude i okoliš

Poduzeće

Ljudi i okoliš

Poduzeće

Ljudi i okoliš

Glavna ESG regulativa

CSRD

- Fokus na korporativno izvještavanje
- Fokus na sprječavanje "zelenog pranja" i transparentnost u objavama
- Okvir izvještavanja prati strukture financijskog izvještavanja
- Primjenjuje se na poduzeća iz EU i neke entitete izvan EU

Direktiva o korporativnom izvještavanju o održivosti (Corporate Sustainability Reporting Directive)

CSDDD

- Fokus na procese
- Fokus na štetne učinke i ublažavanje negativnih rizika
- Obavezna dubinska provjera (due diligence) utjecaja na okoliš i ljudska prava
- Primjenjuje se na poduzeća iz EU i izvan EU

Direktivi o dužnoj pažnji za održivo poslovanje (Corporate Sustainability Due Diligence Directive). Usvojena ali jos nije u primjeni.

EU Taksonomija

- Fokus na klasifikaciju
- Klasificira aktivnosti prema održivosti
- Fokus na definiciji održivih CapEx-a, OpEx-a i prihoda
- Primjenjuje se na poduzeća iz EU i neke entitete izvan EU (NFRD i prema CSRD)

Uredba o taksonomiji EU (Taxonomy Regulation)

SFDR

- Fokus na financijski sektor
- Fokus na mobilizaciju kapitala u održive poslovne aktivnosti i na glavne štetne učinke (PAI)
- Okvir izvještavanja o održivim financijama
- Primjenjuje se na financijski sektor i sudionike na financijskim tržištima

Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (Sustainable Finance Disclosure Regulation)

MEĐUSEKTORSKI STANDARDI

ESRS 1 Opći zahtjevi

(načela i upute za izvještavanje)

ESRS 2 Opće objave

(zahtjevi za objavljivanjem primjenjivi na sve tematske standarde: GOV – upravljanje, SBM – strategija, IRO – učinci, rizici i prilike, MT – metrika i ciljevi)

TEMATSKI STANDARDI (SEKTORSKI NEOVISNI)

Okolišni	Društveni	Upravljački
ESRS E1 Klimatske promjene	ESRS S1 Vlastita radna snaga	ESRS G1 Poslovno ponašanje
ESRS E2 Onečišćenje	ESRS S2 Radnici u vrijednosnom lancu	
ESRS E3 Vodni i morski resursi	ESRS S3 Pogođene zajednice	
ESRS E4 Biodiversnost i ekosustavi	ESRS S4 Potrošači i krajnji korisnici	
ESRS E5 Korištenje resursa i kružno gospodarstvo		

Zahtjevi financijskih institucija

Europska središnja banka (ESB) uvrstila je u kartu rizika jedinstvenoga nadzornog mehanizma klimatske rizike kao ključne pokretače rizika za bankovni sustav europodručja

ESB očekuje od kreditnih institucija da uzimaju u obzir klimatske i okolišne rizike pri definiranju i provođenju svojih poslovnih strategija

Osiguravajuća društva moraju identificirati svaku značajnu izloženost rizicima klimatskih promjena i, ako je relevantno, procijeniti utjecaj dugoročnih klimatskih scenarija na svoje poslovanje u okviru ORSA-e (Procesa procjene vlastitog rizika i solventnosti društva za osiguranje)

investitora smatra kako će poduzeća u koja ulažu biti izložena rizicima zbog klimatskih promjena

32%

ispitanika smatra kako poduzeća trebaju ulagati u ESG čimbenike relevantne za njihovo poslovanje čak i ako to smanjuje njihovu kratkoročnu profitabilnost

66%

75%

investitora kaže da su im ESG rizici važan faktor pri donošenju odluka o investiranju

investitora smatra kako poduzeća trebaju objaviti novčanu vrijednost svog utjecaja na okoliš i društvo

75%

Više od 50 % poduzeća izlistanih na burzama ima postavljene klimatske ciljeve

Listed Companies With Climate Targets MSCI ACWI IMI

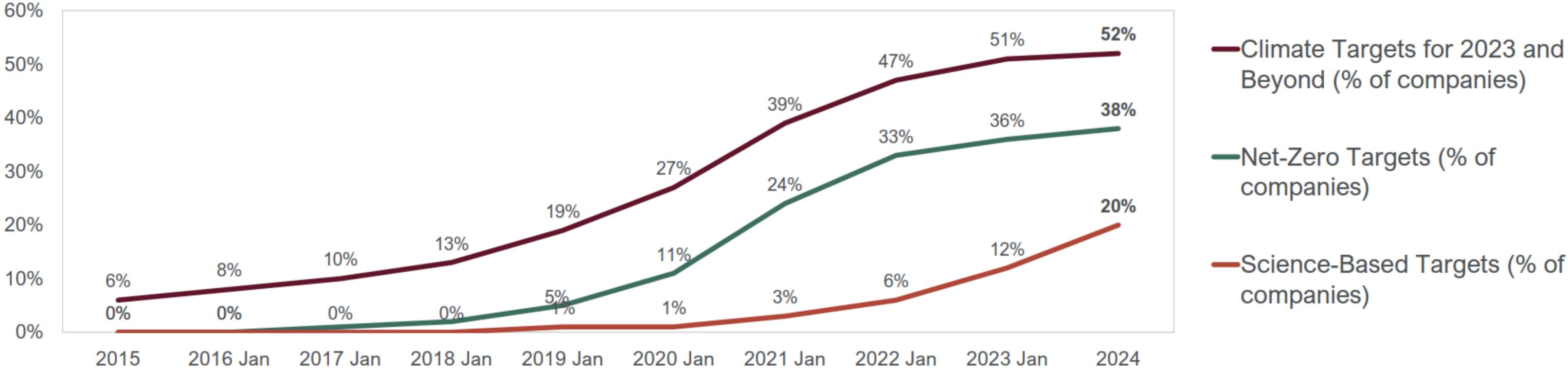

Chart by: Kanata Advisors (2024)

Data Sources: Bain & Co (2024); MSCI (2024); ICE (2024); We Mean Business (2024).

WEF: zahtjevi za uprave

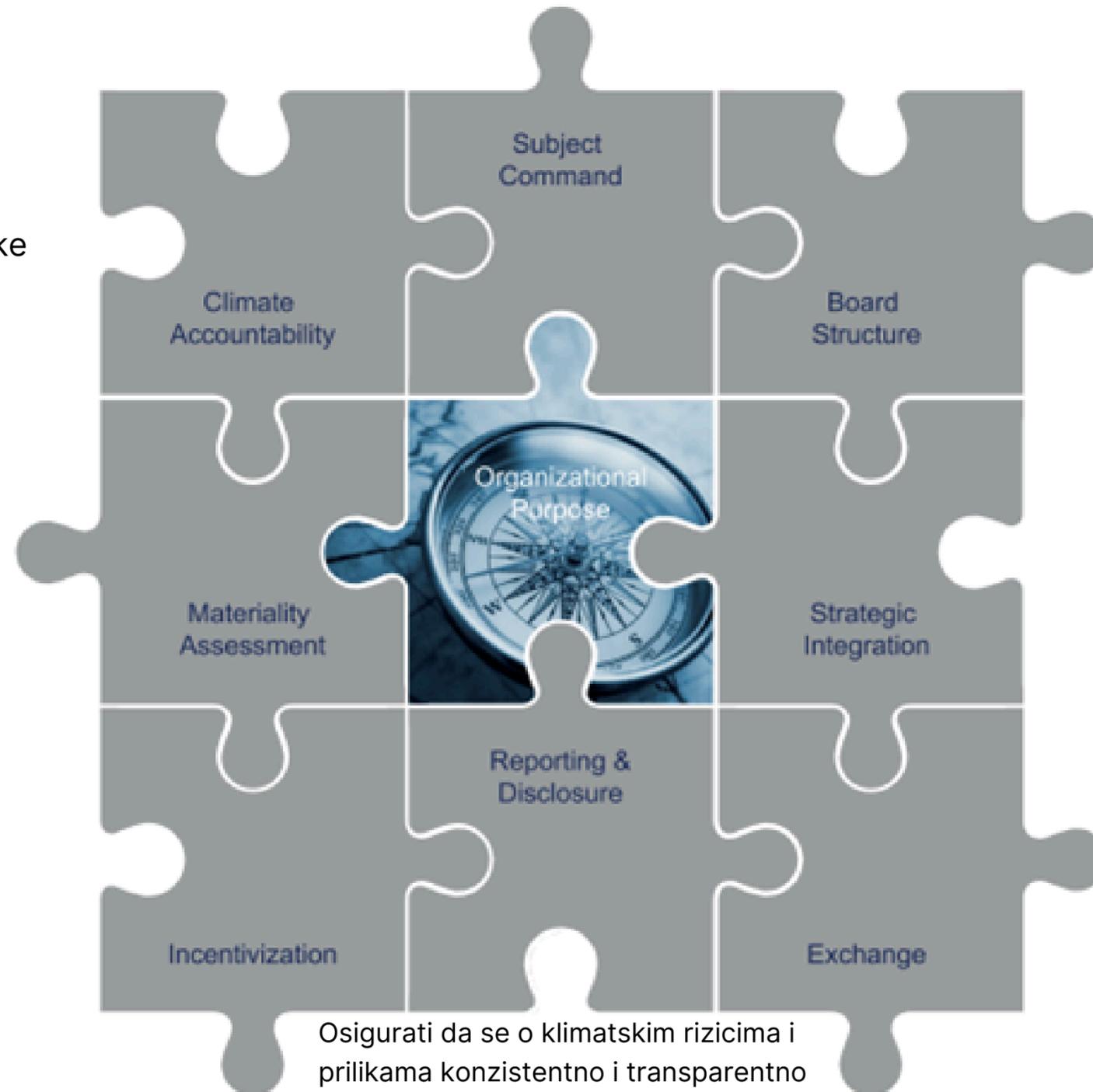

Uprava treba imati raznolika znanja, vještine i iskustvo da bi donosila informirane odluke te procjenjivala prijetnje i mogućnosti slijedom klimatskih promjena

Osigurati dugoročnu otpornost u upravljanju odgovorima na klimatske promjene

Kratkoročna, srednjoročna i dugoročna procjena materijalnosti klimatskih rizika i prilika

Ugraditi poticaje za učinkovito upravljanje klimatskim temama (menadžerske i druge nagrade).

Na razini uprave odrediti odgovornosti za donošenje i provedbu politika i strategija

Odrediti najučinkovitiji način za integraciju klimatskih odluka u strukturu i odbore Uprave

Održavati stalni dijalog i konzultacije s kolegama, stručnjacima, donositeljima odluka i drugim dionicima o temi klimatskih promjena

Osigurati da se o klimatskim rizicima i prilikama konzistentno i transparentno informira dionike

Provedba ESG ratinga u 2024.

Platforma za procjenu održivih praksi poduzeća, odnosno uspješnosti u području okolišnih, društvenih i upravljačkih čimbenika

Period popunjavanja

=

Broj upitnika

400

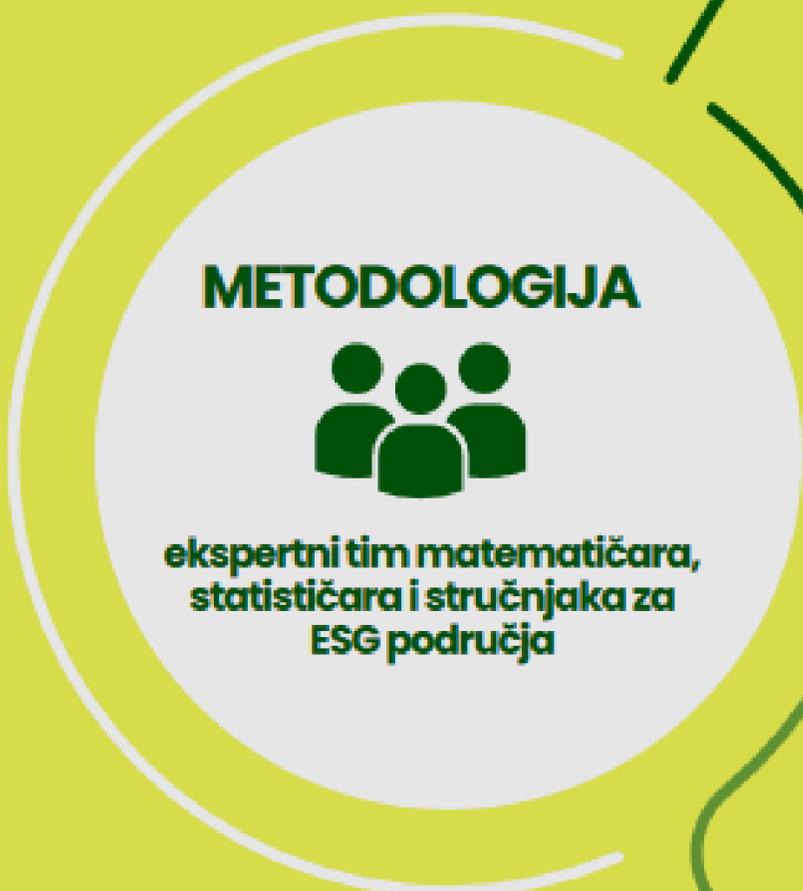

Novosti u 2024.

Novi upitnik dostupan online kao web aplikacija

Metodologija

Kreiranje upitnika

- relevantni propisi
- ESRS
- lokalne specifičnosti i najbolje prakse

Jednostavan, informativan i jezgrovit upitnik

Analiza

Analiza prikupljenih odgovora i razvoj sustava bodovanja koji se temelji na matematičko-statističkoj računici

Model ocjenjivanja

0 - 44
45 - 94
95 - 134
135 - 200

25% 31% 44%

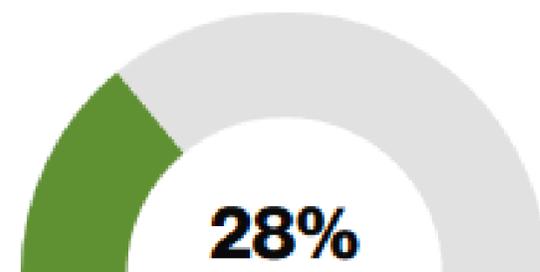
društveno korporativno okolišno

REZULTATI ESG RATINGA

2024

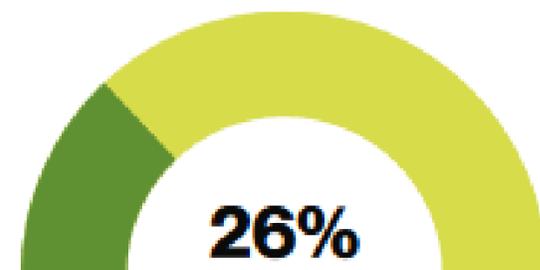
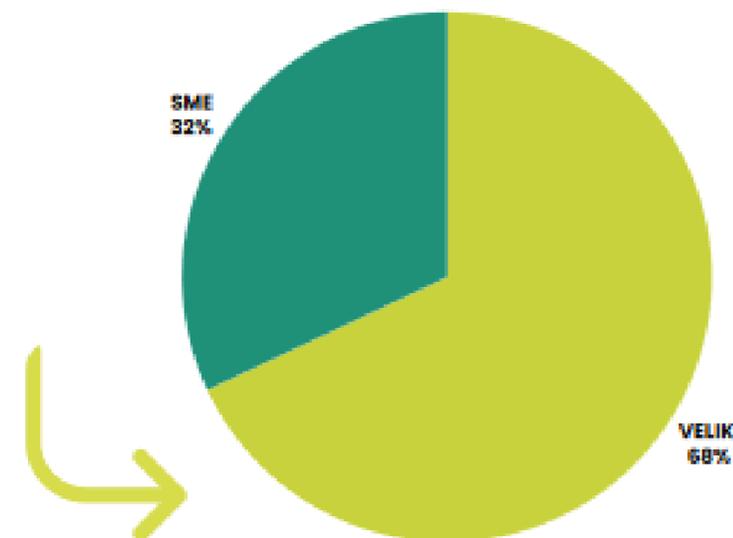

OKOLIŠNO UPRAVLJANJE

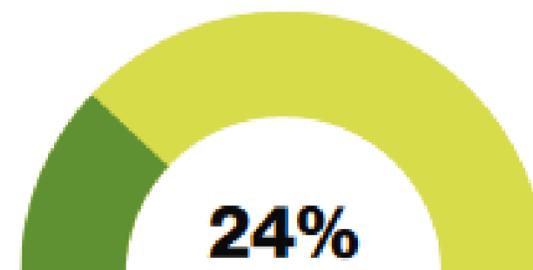

REZULTAT

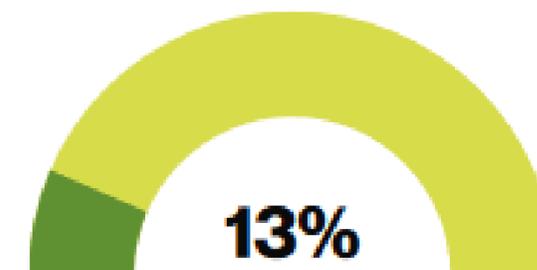
poduzetnika računa emisije stakleničkih plinova i objavljuje podatke o emisijama

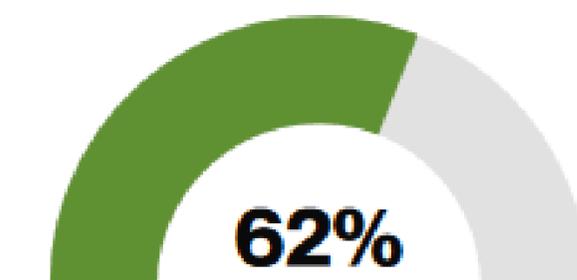
OPSEG 1

OPSEG 2

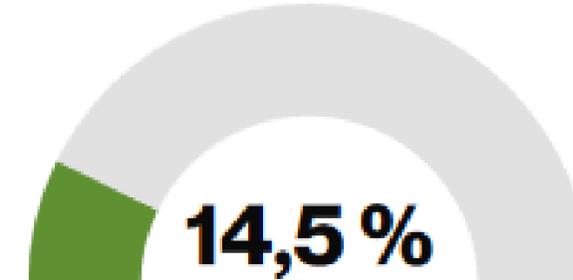

OPSEG 3

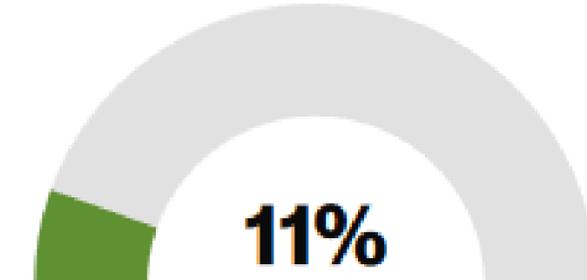
REZULTAT

Ulaže u infrastrukturu i tehnologiju s ciljem zamjene korištenja fosilnih goriva s obnovljivim izvorima energije, od čega **najviše SME**

REZULTAT

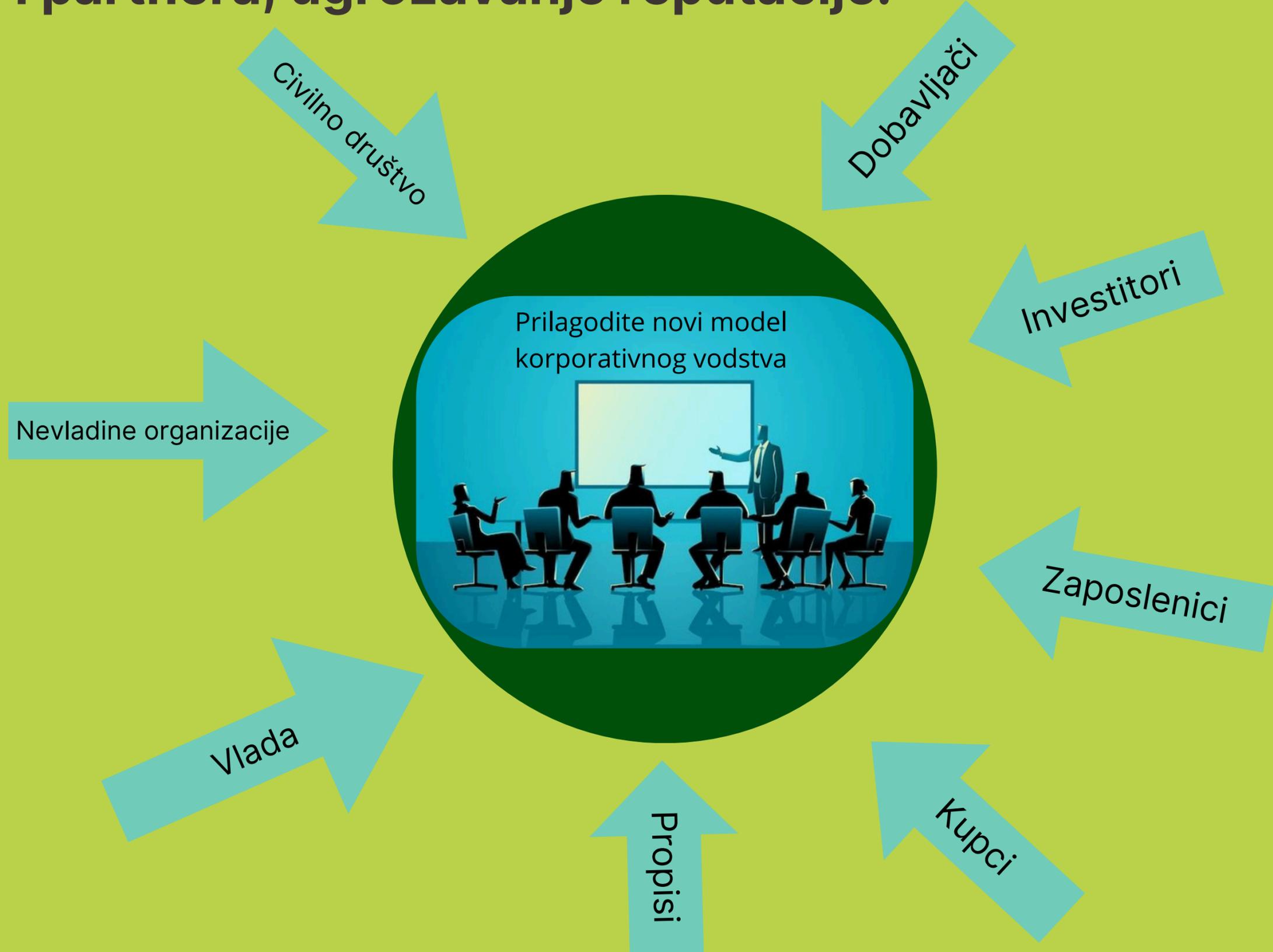
Ima izrađenu i dokumentiranu procjenu klimatskih rizika i utjecaja klimatskih promjena na poslovanje poduzeća sa prepoznatim mjerama za smanjenje rizika prema pojedinim taksonomskim djelatnostima

REZULTAT

Analiziralo usklađenost djelatnosti s tehničkim kriterijima **usklađenosti prema EU taksonomiji**

Poduzeća koja se ne prilagode riskiraju kazne, gubitak investicija i partnera, ugrožavanje reputacije.

Sektor za industriju i održivi razvoj

Odjel za energetiku, zaštitu okoliša i komunalno gospodarstvo

e-mail: esg@hgk.hr

